

Ἡ Φραγκίσκα κουβαλοῦσε ἀπ' τὸ χωριὸ Μπουλὸν φαί γιὰ τὸν πατέρα της καὶ τὸν ἀρραβωνιαστικὸ της.

Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατέρα της ἦταν φρικτὸ καὶ σκληρὸ. Ἦταν δούτης. Ὄταν κατέβαινε στὸ νερὸ, φοροῦσε παπούτσια ποῦχαν ἀπὸ κάτω μολύβια καὶ μὴ περιμεφάλατα χάλκινη στὸ κεφάλι. Ἔτσι βουτούσε κάθε μέρα στὸ νερὸ, καὶ περνοῦσε ὥρες πολλὲς στὰ βάρη τοῦ ποταμοῦ. Ἦταν γνωστὸς σ' ὅλη τὴν ἐπαρχία τῆς Ὑβόνης. Αὐτὸν φέροναν πάντα, ἔταν θέλωνε νὰ ἐπιδιορθώσουν κανένα γεφυρὶ ἢ κανένα φράχτη, νὰ βγάλουν τὸ φορτίο καμμιᾶς βουλιγαμένης βάρκας, ἢ νὰ ξαναβροῦνε κανένα πρᾶμμα πολὺτιμο ποῦχε πέσει στὸ νερὸ.

Τῆ ζωὴ του τὴν περνοῦσε πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ. Ἡ κόρη του ἢ Φραγκίσκα ἦταν πολὺ μικρὴ ὅταν πέθανε ἡ μάνα της. Τὸν πατέρα της τὸν ἀγαποῦσε πάρα πολὺ. Ὄταν μεγάλωσε, ἀρχισε νὰ τὸν βοηθᾷ στὴ δουλειά του. Ὄποτε ὁ πατέρας της τὴν χίαινε νὰ ἐργάζεται σὲ κανένα μέρος ποῦ ἀπείχε πολὺ ἀπὸ τὸ χωριὸ τους, αὐτὴ τοῦ πῆγαινε φαί νὰ φάη. Ἡ Φραγκίσκα εἶχε μάθει νὰ πηγαίη μὲ τὴ βάρκα, νὰ βγάλῃ ἀπ' τὸν πατέρα της, σὺν ἀνέβαινε ἀπ' τὸ νερὸ, τὴ μετὰλλινη τραχηλιά του καὶ ν' ἀναπληρῶν τὸν ἀγροπνο βοηθὸ του ποῦ ἀκατάπαυτα γυρίζε τὴν κόμπα κ' ἐστελνε ἔτσι ἀέρα στὸ βουτηχτὴ ποῦτανε στὰ βάρη τοῦ ποταμοῦ.

Τὸν παρασπῆμένο χρόνο, ὁ πατέρας της εἶχε διαλέξει γιὰ συντροφὸ στὴ δουλειά του ἓνα ναύτη λεβέντη, τὸν Φρειδερίκο.

Τὸν ναύτη αὐτὸν τὸν ἀγαποῦσε ἡ Φραγκίσκα πάρα πολὺ, ὅσο καὶ τὸν πατέρα της. Εἶχαν ἀποφασίσει γι' αὐτὸ νὰ παντρευτοῦνε. Τὸ χειμῶνα, ποῦ θ' ἀρχίζαν οἱ κακοκαιρίες καὶ ποῦ θὰ παύανε οἱ δουλειές, θὰ γινόνταν οἱ γάμοι τους.

Ἡ Φραγκίσκα κατέβαινε τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἀπ' τὸ κατηφορικὸ μέρος τῆς δόχτης. Ὁ Φρειδερίκος, ποῦ μὲ τὴν κόμπα ἔδινε ἀέρα στὸν βουτηχτὴ, τὴν εἶδε καὶ τῆς χαμογέλασε.

— Θάνεβῃ σὲ λίγο ὁ πατέρας μου; ρώτησε τὸ Φρειδερίκο.

— Θὰ βγῆ σὲ δέκα λεπτά. Ἐχει νὰ τελειώσῃ ἓνα τσιμεντάρισμα, τῆς ἀποκρίσθη, σκουπίζοντας μὲ τὸ ἓνα του χερὶ τὸν ἰδρωτὰ του ὁ ναύτης.

Ἦταν Ἰούλιος καὶ ἔκων ζέστη πολλή. Καμμιὰ βάρκα δὲ φαινότανε στὸ ποτάμι, κανένας ἀνθρώπος στίς δόχτες. Οἱ θεριστάδες εἶχαν ὅλοι πάει νὰ φᾶνε καὶ νὰ ἡσυχάσουν. Ὄτε ὁ Γκριζέτ, ὁ γέρος ψαράς ποῦ ψάρευε μὲ τ' ἀγκίστρι καὶ κάθε πρωτὸ φερωνε τῆς Φραγκίσκας λουλούδια ἀπ' τὸν κῆπο του, δὲν ἦταν ἐκεῖ. Ἡ Φραγκίσκα ἀγαποῦσε πολὺ τὰ λουλούδια. Κι' ἀκριβὸς αὐτὴ τῆ στιγμῆ, εἶδε στὴν ἀκρὴ τοῦ νεροῦ, ἓν' ἀσπρο λουλούδι. Τῆς ἄρεσε, καὶ πῆγε νὰ τὸ κόψῃ, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ τὸ φθάσῃ. Ὁ Φρειδερίκος, μόλις εἶδε τὴ ἡδέε ἢ ἀγαπημένη του, χωρὶς ν' ἀφήσῃ τὴν κόμπα τῆς εἶπε:

— Κράτησε τὴν κόμπα μὰ στιγμῆ, κ' ἐγὼ πάω καὶ στὸ φέρονω.

Ἐκείνη, στὴν ἀρχὴ, τοῦπε πῶς δὲν ἄξιζε νὰ κἀν τὸ κόπο γιὰ τόσο μικρὸ πρᾶμμα. Μὰ γιὰ νὰ ξεκουραστῇ ὁ Φρειδερίκος της ἀπ' τὸ κομπάρισμα, δέχτηκε.

Ἀρχισε λοιπὸν νὰ πομπάρη μ' εὐχαρίστησι, γιὰτὶ ἤξερε πῶς κάτω στὸ νερὸ, σὲ πέντε μέτρων βάθος, ἐργάζονταν ὁ πατέρας της. Γυρίζοντας ὁλοένα τὴ ρόδα, ἡ Φραγκίσκα κύτταζε τὸ Φρειδερίκο ποῦ προσπαθοῦσε νὰ κόψῃ τὸ λουλούδι. Αὐτὸς ἔβαλε μὰ σάνδα χοντρὴ στὸ πόδιμα τῆς δόχτης, καί, γιὰ νὰ τὸ φτάσῃ, πάτησε ἀπάνω σ' αὐτὴ.

Σὲ λίγο ὅμως ἀκούστηκε μὰ βλαστήμια, κ' ἓνα «μπλουμ» δυνατὸ ἔταραξε τὸν ἡσυχὸ ἀέρα. Ὁ Φρειδερίκος εἶχε πέσει στὸ ποτάμι! Εἶχε βουλιάξει!

Ἡ Φραγκίσκα ἀρχισε τότε νὰ φωνάζῃ. Θέλησε νὰ τρέξῃ καὶ νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ βγῆ, μὰ δὲν μπόρεσε ν' ἀφήσῃ τὴν κόμπα οὔτε μὰ στιγμῆ, γιὰτὶ τότε ὁ πατέρας της θὰ πέθανε ἀπὸ ἀσφῆξια. Σκέφτηκε ὅτι ὁ Φρειδερίκος ἤξερε κολύμπι καὶ θὰ μπόρουσε νὰ βγαίνει μόνος του, ὅσο βαθὺ κ' ἂν ἦταν τὸ νερὸ. Πράγματι σὲ λίγο τὸ κεφάλι του φάνηκε στὴν ἐπιφάνεια. Κολυμποῦσε, μὰ δὲν μπόρουσε νὰ προχωρήσῃ. Κάτι τὸν ἐμποδίζε... Τὶ νὰχε ἀραγε συμβεῖ;

Ἡ Φραγκίσκα ποῦταν ἀναγκασμένη νὰ γυρίξῃ ἀδιάκοπα τὴ ρόδα, τὸν ἄκουσε νὰ φωνάζῃ πῶς εἶχε μπερδευτεῖ στὰ χόρτα...

Εἶχε πα.στέι φαίνεται γιὰ καλὰ, γιὰτὶ τὰ χόρτα αὐτὰ εἶχαν ἀπάνω μὰ ὅλη κολλητερὴ, σὺν ἔξω καὶ τυλιχτῆκαν στὰ πόδια του, μπερδύτηταν, τὸν ἔδεσαν γιὰ καλὰ. Ὅσο τραβοῦσε τόσο περισσότερο τὸν σφιγγανε αὐτά. Ὁ Φρειδερίκος ἤξερε βέβαια τὶ εἶχε νὰ πάθει κ' ἀγωνιζόταν. Ἡ Φραγκίσκα ἔλπιδε πῶς ὁ ἀγαπημένος της θὰ μπόρουσε νὰ γλυτώσῃ.

Ἄλλοιμονο ὅμως!

Ὁ Φρειδερίκος φώναξε δυὸ-τρεις φορὲς βοήθεια, καί, σιγά-σιγά, βούλιαξε πάλι...

Ἡ Φραγκίσκα δοκοῦσε μὲ σπαραγμὸ: Φρειδερίκο!... Αὐτὸς ὅμως δὲν τὴν ἄκουσε. Κι' ἐπὶ τὸ μέρος οὗο εἶχε βουλιάξει, μὰ δὲν ἔταραξε τὸ ποταμὸ τὸ ἡσυχὸ ρεῦμα.

Ὁ Φρειδερίκος της πνιγότανε!... Κι' ἡ Φραγκίσκα δὲν μπόρουσε νὰ κἀν τίποτα γιὰ νὰ τὸν σώσῃ, γιὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ... Μὰ στιγμῆ μονάχα ἂν ἄφινε τὴν κόμπα, ὁ πατέρας της θὰ πέθαινε ἀμέσως ἀπὸ ἀσφῆξια στὸ βάθος τοῦ ποταμοῦ. Τὶ νὰ κἀν; Γυρίζοντας τὴν κόμπα, εἶχε τὰ μάτια καρφωμένα στὸ μέρος οὗο εἶχε ἔξαφανιστεῖ ὁ ἀγαπημένος της καὶ οὐδὲν εἶχε καὶ θρηνοῦσε μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς φωνῆς της.

Ἡ φωνὴ της ἀκούγοταν ὡς μακρὰ, μὰ κανένας δὲ βρισκόταν ἐκεῖ. Οὔτε ἴχνος ἀνθρώπου φαινόταν στὸν φλογισμένον κῆπο. Ἄξαφνα, ὁ Φρειδερίκος ἔβγαλε πάλι τὸ κεφάλι του ἀπ' τὸ νερὸ. Τώρα ὅμως τὸ ρεῦμα τὸν εἶχε σύρει ἔξω, μακρὰ...

— Φρειδερίκο Φρειδερίκο! ἀρχισε νὰ φωνάζῃ σὺν τρελλῇ μόλις τὸν εἶδε ἡ Φραγκίσκα.

Μὰ αὐτὸς δὲν ἄκουσε καὶ ἀέσως σχεδὸν ξαναβούλιαξε. Τὸ φτωχὸ κορίτσι κατάλαβε, πῶς στὴν ἐρημιὰ ποῦ βρισκότουσαν, δὲ θὰ μπόρουσε νὰ κἀν τίποτα. Γιὰ νὰ σώσῃ τὸν πατέρα της, ἔπρεπε ν' ἀφίση χαθῆ ὁ ἀρραβωνιαστικὸς της...

Ἀπελπισμένη, ἡ κόρη φώναξε ὁλοένα:

— Βοήθεια! Βοήθεια!

Ἄξαφνα, ὁ Φρειδερίκος ξαναφάνηκε πάλι, γιὰ τρίτη φορὰ ἀκόμα μακρύτερα, ἀκόμα περὶ πέρα τώρα. Ἡ Φραγκίσκα εἶδε τὸνα τὸν χερὶ νὰ βγαίη ἀπ' τὸ νερὸ καὶ νὰ βουλιάξῃ ἀμέσως πάλι... Καὶ σκέφτηκε τότε πῶς ἴσως αὐτὴ νάταν ἡ τελευταία φορὰ ποῦ τὸν ἔβλεπε... Ἡ σκέψι αὐτὴ τὴν ἀναστάτωσε. Ἀποφάσισε ν' ἀφίση τὴν κόμπα καὶ νὰ πᾶη νὰ τὸν σώσῃ... Δὲν μπόρουσε, ὅχι, δὲ θὰ μπόρουσε ποτὲ νὰ τὸν ἀφίση νὰ πνιγῇ, μπροστὰ στὰ μάτια της...

Ναί, μὰ τότε ὁ πατέρας της θὰ πέθαινε... Κι' κείνη ἔδωκε ἢ φωνισσά του!... Τὸν ἀγαπημένον της πατέρα, τὸν πατεροῦλη της, θὰ τὸν βρισκανε νεκρὸ στὰ βάρη τοῦ ποταμοῦ. Καὶ θάταν αὐτὴ ἡ αἰτία, ἡ ἴδια ἡ κόρη της... Ἄ, ὅχι, ποτὲ δὲ θὰ τῶκανε αὐτὸ... Κι' ἡ Φραγκίσκα γυρίζε ὁλοένα τὴ ρόδα τῆς κόμπας καὶ φωνάζε, φωνάζε ἀδιάκοπα, μὲ τὴν ἀμυδρὴ ἔλπιδα πῶς κάποιος μπόρουσε ἐπὶ τέλος νὰ τὴν ἀκούσῃ.

Ἄξαφνα, ἄκουσε βήματα στὴν δόχτη. Γύρισε κατὰ κει, καὶ εἶδε τὸν παρὰ Γκριζέτ, νάχεται μ' ἓνα τριαντάφυλλο στὸ χερὶ.

— Γρηγόρα, γρηγόρα, στὴ μπόμπα! τοῦ φώναξε. Ἐλα δῶ, στὴ

Ἐρεξε σὺν ἀσπράτῃ πρὸς τὸ ποτάμι.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ
ΚΑΙ
ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Μία δεισιδαιμονία

Στην Πολωνία επικρατεί ή ακόλουθη παράξενη δεισιδαιμονία : πιστεύουν ότι κάθε μήνας έχει κάποια μυστική σχέση με έναν πολύτιμο λίθο που όταν φοριέται κυβερνά και επηρεάζει την τύχη εκείνου που γεννηθήκαν κατά την μήνα αυτόν.

Κατ' αυτόν τον τρόπον ο 'Ιανουάριος έχει σχέση με τον 'Υάκινθο, που σημαίνει ευστάθεια και πιστότητα σε κάθε συμφωνία. Ο Φεβρουάριος με τον άμethysto που εξασφαλίζει ειρήνη πνεύματος. Ο Μάρτιος με τον αιμοστάτη που σημαίνει τόλμη και μυστικότητα σε κινδυνώδεις επιχειρήσεις. Ο 'Απρίλιος με το ζαφειρι ή με το διαμάντι που σημαίνει μετάνοια και άθωότητα. Ο Μάιος με τον πράσινο όνυχίτη, ως τύπον της αγάπης. Ο 'Ιούνιος με το σμαράγδι που εινε σημειον μακροζωής και υγείας. Ο 'Ιούλιος με το ρουμίνι ή κοράλλι που εξασφαλίζει την λήθη και την γιατρεία από τα κακά που προέρχονται από τη φιλία ή από τον έρωτα. Ο 'Αύγουστος με τον σαρδόνυχα, που προμηθύνει εύτυχισμένη συζυγική ζωή. Ο Σεπτέμβριος με τον χρυσόλιθο που προφυλάττει από τις άνοσιές. Ο 'Οκτώβριος με τον σάρδιο που σημαίνει δυστυχία με έλπίδες. Ο Νοέμβριος με το τοπάκι που φέρνει στον κύριό του πιστότητα και φιλία. Και τέλος ο Δεκεμβριος με το μαλαχίτη που σημαίνει λαμπροτάτη έπιτυχία κι' εύτυχία.

Περιεργα προγνωστικά του καιρού

Εινε ήδη γνωστόν ότι πολλά ζώα εινε προγνωστικά του καιρού, όπως π. χ. τα μερμήγκια, οι χοίροι κτλ.

Στην 'Αμερική τα μερμήγκια και οι ποντικοί προμαντεύουν τις πλημμύρες. Όταν πρόκειται να γίνη καμιά πλημμύρα τα ζώα αυτά μεταναστεύουν από τα παρόχθια των ποταμών μέρη, σε άλλα ψηλότερα, όπου το νερό δεν μπορεί να φθάση, κι' έτσι σώζονται. Οι κάτοικοι των μερών αυτών τα παρακολουθούν και μμολούν το παράδειγμα των. Έτσι δε κατορθώνουν να σώσουν και την ζωή των και την περιουσίαν των.

Ποταμός από... μελάνι

Στην 'Αλγερία υπάρχει ένας ποταμός που παρέχει θανάσιον... μελάνι. Ο ποταμός αυτός σχηματίζεται από δυο ποτάμια. Τα νερά του ενός έξι αυτών περιέχουν μεγάλη ποσότητα οιδόρρου, του άλλου δε μεγάλην ποσότητα γαλινικού όξους. Η ένωσις, ή μάλλον το μίγμα των δυο αυτών ποταμών, αποτελεί όραιο μαύρο μελάνι που το μεταχειρίζονται σ' όλα τα πλησίον μέρη για γραψίμο καθώς και για την ζωγραφική.

Κερέφαρα

Στά βορειοδυτικά μέρη της Βορείου 'Αμερικής υπάρχουν μερικά ψάρια που χρησιμεύουν όχι μόνον ως τροφήν αλλά και για το φωτισμό ! Σε όρισμένην εποχή του έτους, τα ψάρια αυτά έρχονται κατά κοπάδια κοντά στα παράλια, και τότε οι κάτοικοι βγαίνουν με τις βάρκες τους και με ειδικά δίχτυα - προσηρομοσμένα στην άκρη μακρυνών, ξύλων-πιάνουν χιλιάδες απ' αυτά. 'Αφού τα αφίσουν να στεγνώσουν καλά, και γίνουν σαν τσίροι τα καπνίζουν για να φύγη ή κακή των μυρωδιά και τα άποθηκεύσουν. Όταν χρειασθούν φως, πέρνουν ένα απ' αυτά, το μπήγουν απ' το μέρος της ούρας στο τραπέζι, και το ανάβουν απ' την άλλη μεριά. Τα <κερέφαρα> αυτά πέρνουν ένα φως άμυδρο, αλλά πολύ διαρκεί πολλές ώρες.

Τα ψάρια όμως αυτά εινε και πολύ παχυνά, οσα λοιπόν δεν χρειάζονται να μεταχειρισθούν για κεριά, τα βράζουν και τους βγάζουν το κέχος που μεταχειρίζονται άντι λαδιού ή για βούτυρον στο φαγητό. Όσοι μάλιστα δοκίμασαν, διατείνονται πως το βούτυρο αυτό εινε εύγεστο και υσσιμότατο.

θέση μου, έλα γρήγορα !..

Και μόλις έπιασε ο γέρος ψαράς τη ρόδα, ή Φραγκίσκα έφυγε σαν άστραχη, τράβηξε τη βάρκα, μπήκε μέσα, και την έσπρωξε στο ρεθύμα... Με τι άγωνία κύτταζε να βοή το Φρειδερίκο στα νερά !.. Με τι χαρά πήγε κοντά του μόλις τον είδε !.. Και τι Ικανοποίηση έννοιωσε μέσα της όταν ο Φρειδερίκος πιάστηκε απ' το χέρι της και σώθηκε...

'Απ' τη χαρά της, όταν είδε πως είχε σώσει και τους δυο αγαπημένους της, τον άρραβωνιαστικό και τον πατέρα της, ή Φραγκίσκα λιποθύμησε...

Μισέλ Κορνταί

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ ΚΑΙ ΛΟΥΛΟΥΔΙ

Του Victor Hugo

Στην πεταλούδα έλεγε λουλούδι πονεμένο :
<Στάσου που πās ;
Δε βλέπεις τ'όχι ή μοίρα να μένω ριζομένο
σ' να πετς !..

'Αχ, κι' όμως αγαπιόμαστε, μακρυνά απ' τους ανθρώπους
μένουμε έμεις οι δυο
λένε ότι μοιάζουμε, είμαστε στους μυρωμένους τόπους
λουλούδι σ' κι' εγώ.

'Αλλοι ! σε πέρνει ο άνεμος, κι' ή γή έμ' κρατάει
τη τύχη, το πρωινό
Το μύρο μου, ή προσούλα σου, πως ήθελα σ' απή
στον ουρανό !..

Μα όχι ! πετς τόσο μακρυνά, σε λούλουδα κυρά μου
τόσο πολλά

Κι' εγώ μένω μονάχο μου να βλέπω τη σκιά μου
παντοτινά.

Φεύγεις πετς και τριγυρνς και πάλι τρέχεις πέρα
μ' εινε προάμματα ;

Γι' αυτό με την αυγή κακιά με βολκεις κάθε μέρα
όλο με κλάμματα !

Για τα περγάμε ώρατα και νάχουμε χαρά
χαρά του Παραδείσου

'Η πάρε σ' ριζούλες, ή δώσε μου φτερά
για να πετώ μαζί σου !..

ΑΝΑΜΟΝΗ

Του Victor Hugo

'Ανέβα, σκίονε, πάνω στη θεθ
στο πιο κοντά στον ουρανό κλαδι
που γέρνει και λυγνάει να σπάση.
'Ανέβα πελαργέ με τη λευκή σου φορεσιά
στον πύργο, - αφίνοντας τη πλατοσιά -
και στη γλυκειά μας εκκλησιά,
στο πιο υψηλό κωδωνοστάσι...

Γέρισε άετο με τα φτερά σου τ' απαλά
άνεβα στο εκατόχρονο βουνό ψηλά
που χύνει τ' άπορξίει παντοινά.
Και σ' ζωηρό κι' άνήσυχο πουλι
με τη λαμπή σου τη στολή
γλυκό κοτσάφι, γρήγορα πολύ
άνεβα, ανέβαινε στον ουρανό.

Και τώρα, απ' των δένδρον τις φυλλοσιές
τους πύργους, τις ψηλές τις εκκλησιές
απ' το βουνό, τον ουρανό, του κόσμου
την άκρη, όστετε !.. μες στο δρόμο το μουντό
μήπως κουνιέται ένα κάταστρο φτερό
κι' άλογο με γοργό πηλαλιτό
μή φτάνει ; Μήπως έρχεται ο καλός μου ;..

Μεταφράσεις Λήδας Καρτέλη

Ο ΚΟΣΜΟΣ

Του Thomas Moore

Ψεύτικη λαμπηδόνα ο κόσμος εινε μόνο
φτωχό ανθρώπο πλάνη κι' όνειροφαντασία
της εύτυχίας το ήλιο, το άδερν από τον πόνο
ψεύτικη εύτυχία, ψεύτικη άσπελισιά.

Ψεύτικη εινε κι' ή φλόγα της; Λέξας της πλανεύτρας
ανάλια-άγλία όρνθιει σαν φως του δειλινοθ
αγάπη, εύτυχια μ'ας Μολρας δώρα, ψεύτρας
άνθια όρνθουν στην άκρη, μνήματος σκοτεινοθ.

Φτωχοι φαντασιόκοποι τρικυμισμένης μέρας
απ' τ'να κ'μα σε' άλλο, κυλιόμαστε με τρώμο
του Λογικοθ ή φλόγα, ή λάμψη της χμαιρας
άλλοι ! δέν μ'ας φωτίζουν τον σκοτεινό μας δρόμο !

(Παράφρ. έκ του 'Αγγλικού)

Λήδας Καρτέλη

